

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2010 ROK

Płock, grudzień 2009r.

Jednym z zadań własnych gminy, które wynika z art. 4¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz.U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 z późniejszymi zmianami) jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Formy oraz sposób ich realizacji określany jest w uchwalanym corocznie Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kolejnym ważnym zadaniem jest realizacja postanowień art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493). Zakres tych zadań uwzględniony jest w gminnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który jest zawarty w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównymi założeniami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok jest podejmowanie możliwie szerokiego zakresu inicjatyw zapobiegających powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz wpływających na zmniejszenie rozmiaru problemów, które już istnieją - od działań profilaktycznych, zmierzających do kształtowania oraz utrwalania pozytywnych postaw i wartości przy szczególnym uwzględnieniu dzieci, jak również młodzieży do działań terapeutycznych. Program, podobnie jak w latach ubiegłych, uwzględnia działania zmierzające do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. Istotnym elementem jest również zwiększanie oraz doskonalenie istniejących zasobów.

Większość działań zawartych w Programie, związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie ma charakter długofalowy. Realizacja kolejnego Programu, który jest podobny w swej formie i treści do poprzednich, daje szansę na skuteczność podejmowanych działań. Zaplanowane przedsięwzięcia uwzględniają możliwość współpracy merytorycznej i finansowej z organizacjami społecznymi oraz instytucjami świadczącymi profesjonalną pomoc.

Koordinacja działań związanych z realizacją Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok, uwzględniającego gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, należy do kompetencji Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka. Zadania realizowane będą także przez wskazane w Programie miejskie jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

ZAŁOŻENIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok jest skierowany do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Inicjatywy realizowane w ramach Programu skierowane są do całego społeczeństwa - dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – rodziców, opiekunów a tym samym osób, które same mogą mieć lub są już uwikłane w problemy wynikające z nadużywania alkoholu. Celem Programu jest ograniczenie na terenie miasta Płocka występowania negatywnych zjawisk, będących konsekwencją nadużywania alkoholu. Przedstawione formy realizacji poszczególnych zadań Programu, podobnie jak w latach ubiegłych, uwzględniają sposoby radzenia sobie z istniejącymi problemami w kontekście innych problemów społecznych.

W ramach Programu będą prowadzone działania mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia, działania ograniczające dzieciom i młodzieży dostęp do środków uzależniających oraz będą wykorzystywane sprawdzone i rekomendowane programy profilaktyczne odpowiadające na środowiskowe zapotrzebowanie.

Miasto Płock dysponuje zasobami w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz posiada doświadczenie zdobyte w wyniku dotychczasowych działań, które będzie wykorzystywane przy realizacji Programu na 2010r. Istnieje wiele podmiotów zainteresowanych współpracą poprzez proponowanie konkretnych działań oraz włączanie się do prowadzonych inicjatyw. Należą do nich m.in. placówki oświatowo-wychowawcze, służba zdrowia, pomoc społeczna, organizacje pozarządowe.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010r. uwzględnia również gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego głównym celem jest dążenie do stworzenia kompleksowej i profesjonalnej oferty działań pomocowych, służących ofiarom przemocy domowej oraz ich rodzinom.

Działania prowadzone w ramach wymienionego Programu będą skorelowane z działaniami z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Projekty dotyczące udzielania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom będą uwzględniały również możliwość korzystania z pomocy osobom uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom – dotyczyć to będzie działań podejmowanych zarówno przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, jak również przez organizacje pozarządowe oraz instytucje prowadzące działalność w wymienionym zakresie.

Założenia Programu wynikają z Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010 oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016.

Zaplanowane działania, które będą realizowane w ramach Programu wynikają między innymi z „Raportu stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za rok 2008” oraz „Raportu stanu zagrożenia narkomanią w mieście Płocku za rok 2008”, które zawierają wskazówki do planowania działań podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Przy opracowywaniu Programu wykorzystano również propozycje działań przekazane przez instytucje oraz placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonujące na terenie miasta Płocka.

Planowane działania profilaktyczne będą wielostopniowe i obejmować będą, podobnie jak w latach ubiegłych, 3 podstawowe poziomy:

- profilaktykę pierwszorzędową (zapobieganie pierwotne) - adresowaną do grupy niskiego ryzyka. Działaniami obejmowane będą szerokie niezdiagnozowane populacje. Profilaktyka pierwszorzędowa będzie miała na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych, niedopuszczanie do powstawania problemów alkoholowych m.in. poprzez podwyższanie poziomu wiedzy o nich, kształtowanie postaw preferujących trzeźwość oraz abstynencję,
- profilaktykę drugorzędową (zapobieganie drugorzędowe) - adresowaną do grupy podwyższonego ryzyka. Celem działań będzie ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych (np. poradnictwo rodzinne i indywidualne, socjoterapia). Profilaktyka drugorzędowa obejmować będzie wczesne wykrywanie i interwencje w stosunku do osób zagrożonych wystąpieniem problemów alkoholowych i tych, u których podejrzewa się ich obecność,
- profilaktykę trzeciorzędową (zapobieganie trzeciorzędowe) - adresowaną do grupy wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Polega na minimalizowaniu następstw nadmiernego spożywania alkoholu - głównie będzie to leczenie, rehabilitacja i resocjalizacja.

Na każdym z trzech poziomów działania profilaktyczne prowadzone będą przez odpowiednich realizatorów:

- w profilaktyce pierwszorzędowej realizatorami programów będą przede wszystkim nauczyciele wspierani przez pedagogów i psychologów, a terenem działania będzie głównie szkoła,
- w profilaktyce drugorzędowej realizatorami działań będą przede wszystkim psychologowie (socjoterapeuci, doradcy rodzinni), a zajęcia prowadzone będą w poradniach, punktach konsultacyjnych, klubach i grupach socjoterapeutycznych,
- w profilaktyce trzeciorzędowej realizatorami programów będą lekarze specjaliści, psychologowie, psychoterapeuci, pracownicy socjalni. Terenem działania będą szpitale, poradnie, zakład karny, kluby, placówki wychowawcze i resocjalizacyjne.

Na poszczególnych poziomach profilaktyki stosowane będą następujące działania:

- informacyjne – ich celem będzie dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru, ukierunkowane są one na zmianę postaw, a co za tym idzie zmianę zachowań,
- edukacyjne – ich celem będzie pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, przydatnych, korzystnych a nawet niezbędnych do tego, by odbiorcy byli w stanie

- sami lepiej radzić sobie z zagrożeniem (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.),
- alternatywne – ich celem będzie pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (np. sukcesu, przynależności) oraz osiąganie satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.),
 - interwencyjne – celem tych działań będzie pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu ich problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych - wywołanie zmian służących pokonaniu kryzysu lub też zapoczątkowaniu dłuższego procesu zmian, jakim jest np. terapia,
 - zmniejszania szkód – przewidziane są na potrzeby profilaktyki trzeciorzędowej i skierowane będą do grup najwyższego ryzyka, wobec których zawiodła wczesna profilaktyka, interwencje, terapia, resocjalizacja – alkoholików z długim stażem, którzy z różnych względów nie mogą albo nie chcą wycofać się z ryzykownych zachowań.

Działania informacyjne, edukacyjne i alternatywne będą stosowane na wszystkich trzech poziomach profilaktyki. Działania interwencyjne, jako działania głębsze i bardziej zindywidualizowane, stosowane będą na poziomie drugim i trzecim.

CELE I ZADANIA
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi obejmuje ustawowe zadania, m.in.:

- działania zmierzające do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania,
- inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych,
- prowadzenie edukacji publicznej - upowszechnienie edukacyjnych programów profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej,
- popieranie tworzenia i rozwoju organizacji społecznych oraz środowisk wzajemnej pomocy, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, jak również zapewnianie warunków sprzyjających działaniom tych organizacji,
- wspieranie w tym zakresie organizacji społecznych,
- oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, w szczególności pomocy dotyczącej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi, w szczególności dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim oraz reklamowania napojów alkoholowych - ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Do głównych celów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok należy:

1. Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież oraz ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych.
2. Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia.
3. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań).
4. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu, śmiertelności oraz degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
5. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
6. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Ograniczenie globalnego spożycia alkoholu i zmiana struktury jego spożycia.
8. Zwiększenie zasobów, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej potrzebnej do realizacji programu.
9. zwiększenie pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od

- alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.
10. zwiększenie dostępu do oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej,
 11. wspieranie działalności instytucji mającej na celu: zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy oraz zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.

Wymienione cele będą osiągnane poprzez realizację następujących zadań:

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych, diagnoza lokalnych problemów alkoholowych oraz ewaluacja działań profilaktycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- V. Działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.
- VI. Wydzielenie w budżecie miasta Płocka środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- VII. Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Celem zadania jest podejmowanie działań wpływających na zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu dla mieszkańców naszego miasta. Dostępność oraz wysoka jakość terapii uzależnień jest warunkiem skuteczności innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym, jak również członków ich rodzin.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Współpracę z zakładami lecznictwa odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych pod kątem poprawy organizacji pracy.
2. Finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, które nie są finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
3. Wspieranie rozwoju i modernizacja lecznictwa odwykowego, m.in. doposażenie placówek odwykowych w pomoce i sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych, w tym doposażenie Pododdziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych oraz Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Spółka z o.o..
4. Opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - psychologa oraz psychiatry.
5. Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
6. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych, staży i superwizji oraz organizacja szkoleń w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rodzina, w której występują problemy alkoholowe, bądź przemoc, wymaga kompleksowej specjalistycznej pomocy. Pomoc powinna być udzielona zarówno osobie mającej problem alkoholowy, jak również pozostałym członkom rodziny. Szczególne zainteresowanie i uwagę należy kierować na dzieci oraz młodzież, która narażona jest na negatywne konsekwencje picia alkoholu przez osobę dorosłą.

W rodzinach tych często dochodzi do przemocy, co ma niekorzystny wpływ na rozwój, życie

i zdrowie dzieci, kształtowanie się ich osobowości, relacje z innymi ludźmi. Dzieci mają mniejsze szanse na prawidłową edukację oraz rozwój społeczny. Żyją w stanie ciągłego lęku i niepokoju, co może być przyczyną różnorodnych zaburzeń.

W celu udzielenia pomocy oraz ochrony przed przemocą należy podejmować wszelkie możliwe działania dające możliwość kompleksowej pomocy specjalistycznej - zapewnienie opieki psychospołecznej, prawnej, zwiększenie dostępności oraz skuteczności zorganizowanych form pomocy - w szczególności poradnictwa, edukacji, pomocy specjalistycznej oraz terapii. Duży nacisk powinien być położony na udzielanie pomocy integrującej działania różnych instytucji w ramach powstających na terenie naszego miasta zespołów interdyscyplinarnych, których zadaniem będzie diagnoza potrzeb oraz udzielenie pomocy całej rodzinie.

Ważne są również działania opiekuńcze i terapeutyczne w stosunku do dzieci dotkniętych negatywnymi skutkami uzależnienia ich rodziców, zwiększenie dostępności pomocy dla dzieci przejawiających zaburzenia zachowania oraz wychowujących się w trudnych warunkach rodzinnych. Konieczność prowadzenia zintensyfikowanych działań wynika również z faktu, iż dzieci te stanowią grupę podwyższonego ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Tworzenie, wspieranie merytoryczne oraz finansowanie bieżącej działalności klubów profilaktyki środowiskowej, grup socjoterapeutycznych oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniem.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem uzależnień oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców klubów profilaktyki środowiskowej itp.
3. Finansowanie prowadzenia zajęć, imprez promujących zdrowy styl życia oraz programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.
4. Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym, ofiarom przemocy oraz ich rodzinom.
5. Organizowanie i finansowanie superwizji dla pracowników placówek udzielających pomocy dzieciom i młodzieży, w tym z rodzin z problemem uzależnienia oraz przemocy.
6. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie, jak również z rodzin prawidłowo funkcjonujących.
7. Organizację spotkań szkoleniowych dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej dotyczących Alkoholowego Zespołu Płodowego – Zespół FAS.
8. Organizację szkoleń, narad, seminariów, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie oraz zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie, a także dotyczących współpracy służb i instytucji w ww. zakresie.
9. Tworzenie, wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy

dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień oraz przemocy.

10. Pokrycie kosztu funkcjonowania domu dla osób doznających przemocy w rodzinie (Hostelu), który jest prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

11. Pokrycie kosztu funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju” („Niebieskiego Pokoju”) - miejsca do bezpiecznych nietraumatycznych przesłuchań ofiar przemocy domowej (dzieci i dorosłych) prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

12. Tworzenie, finansowanie i dofinansowywanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla osób uzależnionych, ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.

13. Działalność prowadzoną w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, w tym pokrycie kosztu funkcjonowania punktu konsultacyjnego, prowadzenie grup wsparcia, zajęć terapeutycznych, zajęć socjoterapeutycznych, organizacja szkoleń itp.

14. Organizację i finansowanie grup wsparcia oraz zajęć terapeutycznych dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy.

15. Organizację programów interwencyjno-korekcyjnych lub terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej, w tym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku.

16. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie – w ośrodkach pomocy społecznej, zakładach opieki zdrowotnej, policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, punktach konsultacyjnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach zdrowia psychicznego, świetlicach miejskich, klubach profilaktyki środowiskowej, itp.

17. Organizację warsztatów umiejętności rodzicielskich – zajęć o charakterze profilaktycznym mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy.

18. Prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym, przygotowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, współpracę z mediami. Organizację lokalnej kampanii przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ważną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym pełni Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na której spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do głównych zadań Komisji należy:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji:

- a) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu,
- b) przyjmowanie i rejestrowanie wniosków o leczenie odwykowe wpływających z instytucji, np. Prokuratury Rejonowej, Komendy Miejskiej Policji, Sądu Rejonowego, Izby Wytrzeźwień, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- c) motywowanie osób zgłoszonych do Komisji do podjęcia leczenia odwykowego,
- d) monitorowanie przebiegu leczenia.

2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
 - a) zlecenie przeprowadzania badań przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób zgłaszanych do Komisji,
 - b) kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,
 - c) kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuację nieletnich dzieci,
 - d) występowanie członków Komisji w charakterze strony przed Sądem w sprawach o leczenie odwykowe,
 - e) zawiadamianie Prokuratury o przestępstwie znęcania się.
3. Opiniowanie wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Współpraca z instytucjami (MOPS, Policja, Izba Wyrzeźwień, Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, itp.) w sprawach osób zgłoszonych do Komisji.
5. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* skierowanych do różnych grup zawodowych i społecznych, w tym szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Prowadzenie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Udział członków Komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Wydawanie komunikatów i opinii zawierających stanowisko w sprawie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę indywidualną, w zespołach i na posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie w formie umowy zlecenie lub umowy o dzieło w wysokości:
 - 35,00 zł brutto za 1 godzinę pracy dla członka Komisji w zespole motywującym do podjęcia leczenia oraz na posiedzeniach Komisji,
 - 45 zł brutto za 1 godzinę pracy dla Przewodniczącego Komisji w zespole motywującym do podjęcia leczenia oraz na posiedzeniach Komisji,
 - 25,00 brutto zł za kontrolę 1 punktu sprzedaży napojów alkoholowych,
 - 25,00 zł brutto za opracowanie 1 wniosku do Sądu/Prokuratury w sprawach dotyczących osób zgłaszanych do Komisji,
 - 35,00 zł brutto za 1 godzinę przeprowadzonego szkolenia.
10. Członkom Komisji przysługują również diety oraz zwrot kosztów noclegów z tytułu wyjazdów poza teren miasta Płocka celem udziału w szkoleniach i konferencjach.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Diagnoza lokalnych problemów alkoholowych i ewaluacja działań profilaktycznych.

Bardzo istotne w realizacji tego zadania będzie podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie spożycia alkoholu wśród dzieci i młodzieży, jak również eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi. Na przestrzeni ostatnich kilku lat działania te są zaplanowane we współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz systematycznie prowadzone, tak aby możliwe było dotarcie do szerokiej grupy młodych ludzi w różnych przedziałach wiekowych. Wykorzystane będą różnorodne formy działań - poprzez edukowanie, uświadamianie, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową bez sięgania po środki uzależniające. Podobnie jak w latach ubiegłych, będą miały na celu wspieranie młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw, uczenie umiejętności odmawiania, kształtowanie postawy asertywnej oraz umiejętności dokonywania wyborów.

Zaplanowane działania będą w dalszym ciągu uwzględniały realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, dotyczących różnych środków uzależniających oraz łączenie poszczególnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Działania prowadzone będą w różnych środowiskach – szkole, rodzinie oraz społeczności lokalnej i obejmować będą dzieci i młodzież pochodzącą z różnych środowisk.

Jednym z elementów zadania będą działania zmierzające do rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży stanowiącej alternatywne miejsce spędzania wolnego czasu.

W ramach zadania będą ponadto realizowane kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, ale również ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla młodzieży oraz zmianę postaw i zachowań sprzedawców alkoholu – utrwalanie wśród sprzedawców alkoholu zachowań polegających na systematycznym kontrolowaniu dokumentów potwierdzających wiek osób kupujących napoje alkoholowe.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Prowadzenie oraz finansowanie programów profilaktycznych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Dofinansowanie autorskich programów z zakresu profilaktyki uzależnień.
3. Realizację programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się oraz metody interwencji profilaktycznej.
4. Dofinansowanie wypoczynku oraz wyjazdów dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych.

5. Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży dającej możliwość rozszerzenia programów zajęć psychoprofilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć sportowych, jak również stanowiącej alternatywne formy spędzania wolnego czasu, w tym dofinansowanie budowy kompleksu sportowego „Moje boisko Orlik – 2012” wraz z zagospodarowaniem terenu w Ogrodzie Jordanowskim.
6. Wspieranie grup Młodzieżowych Liderów, którzy promują wśród swoich rówieśników zdrowy styl życia, wolny od nałogów.
7. Realizację programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych – np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe.
8. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
9. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – prowadzenie warsztatów, konsultacje specjalistów itp.
10. Organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz imprez związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i przemocy w rodzinie - konkursy, festyny, przedstawienia, zawody sportowe, happeningi, pikniki, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych itp.
11. Współdziałanie w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii.
12. Organizację oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczych szkoły.
13. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.
14. Prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, narkotykowych oraz problemów związanych z przemocą w rodzinie, zasobów i efektów podejmowanych działań.
15. Diagnoza środowiska szkolnego – diagnoza problemów oraz zapotrzebowania na usługi z zakresu profilaktyki uzależnień.
16. Prowadzenie działalności z zakresu problematyki alkoholowej dla kierowców zawodowych oraz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – kampanie edukacyjne związane z promowaniem trzeźwości kierowców, dystrybucja materiałów edukacyjnych, wprowadzenie programów korekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości.
17. Wspieranie lekarzy pierwszego kontaktu oraz pracowników socjalnych w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji – przeprowadzenie szkoleń, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych, pokrycie kosztu przeprowadzenia badań.
18. Współpraca z mediami w zakresie propagowania wiedzy dotyczącej profilaktyki uzależnień,

rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

19. Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym literatury fachowej oraz czasopism przekazywanych organizacjom i instytucjom, prowadzącym działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

Środki finansowe na realizację projektów zawartych w omawianym zadaniu przez placówki oświatowo-wychowawcze są w dyspozycji oraz będą przekazywane wymienionym podmiotom przez Zarząd Jednostek Oświatowych - JB w Płocku.

- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Istotną rolę w realizacji zadań Programu odgrywają instytucje, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne zajmujące się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ważnym zadaniem samorządu jest wspieranie finansowe i merytoryczne projektów, wynikających z potrzeb społeczności lokalnej i przyczyniających się do zmniejszenia dolegliwości związanych z uzależnieniami, realizowanych przez wymienione podmioty.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym i uzależnionym od alkoholu, ofiarom przemocy oraz członkom ich rodzin, w tym wsparcie działalności Książnicy Płockiej.
2. Przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez podmioty wymienione w art. 11 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.
3. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez kluby abstynenta, treningów, spotkań środowiskowych, imprez integracyjnych oraz programów pomocy psychologicznej realizowanych w klubach abstynenta oraz w innych placówkach.
4. Współpraca i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień.
5. Działania na rzecz integracji ze społeczeństwem osób wychodzących z uzależnień oraz ich rodzin.
6. Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie.
7. Organizacja pomocy merytorycznej dla wymienionych środowisk.
8. Finansowanie działalności „Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień”.

9. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych na pakiety edukacyjno – informacyjne przekazywane szkołom, organizacjom pozarządowym oraz instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
 10. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytutem Psychiatrii i Neurologii, Fundacją Dzieci Niczyje, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej oraz innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.
- V. Działania na rzecz ograniczania dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.

Organy samorządu terytorialnego zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 26 października 1982r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. W świetle powyższego zostały podjęte następujące akty prawa miejscowego:

1. Uchwała Nr 766/XXXVI/01 Rady Miasta Płocka z dnia 23 stycznia 2001r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Płocka.
2. Uchwała Nr 44/V/02 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2002r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie miasta Płocka.
3. Uchwała Nr 43/V/02 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2002r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwała Nr 320/XVII/03 Rady Miasta Płocka z dnia 25 listopada 2003r. zmieniająca Uchwałę w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Płocka.

- VI. Wydzielenie w budżecie miasta Płocka środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 11¹ Ustawy o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy. Uzyskane środki finansowe z wymienionych opłat zostają zabezpieczone w budżecie miasta i przeznaczone będą na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

VII. Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W celu prawidłowego wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje się Zespół Opiniujący Wydatki Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w następującym składzie:

1. Zastępca Prezydenta ds. Polityki Społecznej – przewodniczący
2. Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych – wiceprzewodniczący
3. Dyrektor Wydziału Edukacji – członek
4. Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – członek
5. Pracownik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych – członek.

Do zatwierdzania wypłat z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych upoważnieni są w zakresie posiadanych uprawnień Zastępca Prezydenta Miasta Płocka ds. Polityki Społecznej, Dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz osoby wyznaczone przez Prezydenta Miasta Płocka.

**PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ
 MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
 I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
 NA 2010 ROK
 BUDŻET MIASTA PŁOCKA - DZIAŁ 851 ROZDZIAŁ 85154**

Lp.	Zadanie	Kwota
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym: - dysponentem do kwoty 27 500,00 zł jest Oddział Nadzoru Właścicielskiego – podwyższenie kapitału zakładowego Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Spółka z o.o. celem doposażenia Poddziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych oraz Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	118 400,00 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym: - dysponentem do kwoty 129 620,00 zł jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	973 150,00 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, diagnoza lokalnych problemów alkoholowych oraz ewaluacja działań profilaktycznych, w tym: - dysponentem do kwoty 500 000,00 zł jest Wydział Inwestycji Miejskich – budowa kompleksu sportowego „Moje boisko Orlik 2012” wraz z zagospodarowaniem terenu w Ogrodzie Jordanowskim - dysponentem do kwoty 250 000,00 zł jest Zarząd Jednostek Oświatowych – JB w Płocku - dysponentem do kwoty 5 250,00 zł jest Zespół Szkół Technicznych w Płocku	789 250,00 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym: - dysponentem do kwoty 3 000,00 zł jest Książnica Płocka	211 910,00 zł
5.	Ogółem	2 092 710,00 zł

